Oświadczenie złożone
przez senatorów
Wadima Tyszkiewicza, Andrzeja Dziubę
i Zygmunta Frankiewicza
na 48. posiedzeniu Senatu
w dniu 19 grudnia 2025 r.

Oświadczenie skierowane do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Agnieszki Dziemianowicz-Bąk oraz do minister edukacji Barbary Nowackiej

Szanowne Panie Minister!

W imieniu przedsiębiorców zatrudniających uczniów hufców pracy zwracamy się o udzielenie informacji w sprawie wstrzymania zawierania umów o refundację wynagrodzeń oraz składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników, finansowanych z Funduszu Pracy i realizowanych za pośrednictwem Ochotniczych Hufców Pracy, a także wydłużenia terminu zwrotu środków ponoszonych przez pracodawców szkolących młodocianych.

Z informacji przekazywanych przez wojewódzkie komendy OHP oraz organizacje rzemieślnicze wynika, że w 2025 r. doszło do wyczerpania limitów środków Funduszu Pracy przeznaczonych na refundację wynagrodzeń i składek ZUS młodocianych pracowników. W konsekwencji zawieranie nowych umów refundacyjnych zostało wstrzymane od 1 września 2025 r., a wnioski pracodawców są odsyłane bez rozpatrzenia. Jednostki OHP wskazują, że działają wyłącznie w granicach przyznanych limitów finansowych i nie są w stanie określić terminu przywrócenia finansowania. Jednocześnie decyzją komendanta głównego OHP wydłużono termin zwrotu środków z tytułu wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych do 60 dni od dnia złożenia wniosku. W praktyce z uwagi na obowiązek wcześniejszego opłacenia składek ZUS, czyli do dwudziestego dnia następnego miesiąca, rzeczywisty czas oczekiwania na zwrot środków wynosi nawet ponad 90 dni. Na dzień dzisiejszy wielu pracodawców nie otrzymało refundacji za wrzesień, październik i listopad 2025 r. w ramach zarówno tzw. starych, jak i nowych umów.

Zaistniała sytuacja wywołuje poważne skutki społeczne i gospodarcze, w szczególności zagraża ciągłości praktycznej nauki zawodu młodocianych pracowników. Może zmusić przedsiębiorców do rozwiązywania umów o pracę z młodocianymi z przyczyn finansowych. Zniechęca pracodawców do podejmowania kształcenia zawodowego, osłabia dualny model kształcenia zawodowego oraz może pogłębić niedobór wykwalifikowanych pracowników w rzemiośle i sektorze MŚP. Przedsiębiorcy szkolący młodocianych realizują zadania o charakterze publicznym, działając w zaufaniu do państwa, które ustawowo zagwarantowało im zwrot kosztów wynagrodzeń i składek ZUS. Opóźnienia w wypłatach oraz wstrzymanie zawierania umów podważają stabilność tego systemu i przerzucają ciężar finansowania kształcenia zawodowego na prywatne podmioty.

W związku z tym zwracamy się z prośbą o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. Jakie są przyczyny wyczerpania środków Funduszu Pracy przeznaczonych na refundację wynagrodzeń i składek ZUS młodocianych pracowników w roku 2025?
2. Czy planowane jest pilne zwiększenie limitów środków Funduszu Pracy na ten cel w bieżącym roku oraz zabezpieczenie finansowania na lata kolejne?
3. Kiedy zostanie wznowione zawieranie umów o refundację, wstrzymane od 1 września 2025 r.?
4. Z jakich powodów wydłużono termin zwrotu środków do 60 dni i czy rozważane jest jego skrócenie z uwagi na faktyczny znacznie dłuższy okres oczekiwania na refundację?
5. Jakie działania naprawcze planują resorty w celu zapewnienia ciągłości finansowania kształcenia zawodowego młodocianych pracowników?

Mając na uwadze znaczenie stabilnego finansowania nauki zawodu dla młodych ludzi, rzemiosła oraz lokalnych rynków pracy, uprzejmie prosimy o pilne i wyczerpujące odniesienie się do wymienionych kwestii.

Wadim Tyszkiewicz
Andrzej Dziuba
Zygmunt Frankiewicz